

Vergaderjaar 2003–2004

29 200 XII

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2004

Nr. 157

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATER-STAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 september 2004

Hierbij informeer ik u over de overdracht van de aandelen van de Staat der Nederlanden in de regionale luchthavens Groningen Airport Eelde (GAE) en Maastricht Aachen Airport (MAA).

Groningen Airport Eelde

Op 1 juli 2004 heeft de Staat der Nederlanden haar pakket van 7360 aandelen in GAE (zijnde 80% van het totaal aantal aandelen) overgedragen aan de regionale publieke aandeelhouders. Dit betreft de provincie Groningen, provincie Drenthe, de gemeente Groningen, de gemeente Assen en de gemeente Tynaarlo. De overdracht is geschied tegen symbolische bedragen.

Achtergrond

Achtergrond van de overdracht betreft het in de nota RELUS (1997) vastgelegde beleid om de financiële banden met regionale luchthavens te beëindigen. Hierin was tevens opgenomen dat het Rijk de aandelen die zij bezit in regionale luchthavens zal vervreemden met het oog op de voorgenomen decentralisatie van het beleid en om een scherper onderscheid te kunnen maken tussen de functie van regelgever en die van financieel belanghebbende. De reden dat de overdracht tegen symbolische bedragen geschiedde, en er niet zoals bij de luchthaven Maastricht voor een openbare veiling van de aandelen is gekozen, is gelegen in het feit dat de luchthaven slechts dankzij een harde toezegging door de genoemde regionale aandeelhouders de exploitatieverliezen van de komende jaren kan financieren. De regionale aandeelhouders zullen tien jaar lang jaarlijks een bijdrage van ongeveer € 1 mln leveren om de exploitatie gezond te maken. Tegen deze achtergrond is de kans dat de Staat haar aandelen tegen acceptabele voorwaarden aan een private partij kan vervreemden nihil.

Dankzij de bijdragen van de regionale aandeelhouders en de verwachte geleidelijke toename van inkomsten die de luchthaven kan realiseren, kan de luchthaven toe groeien naar een rendabele exploitatie. Bij deze verwachting wordt mede uitgegaan van de in de aanwijzing opgenomen baanverlenging. Zoals bekend zal niet met deze baanverlenging gestart worden alvorens de lopende procedures naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State afgerond zijn.

Op dit moment moeten de aandelen op nul euro worden gewaardeerd, zodat een overdracht tegen een symbolisch bedrag aan partijen die € 10 mln in de toekomst van de luchthaven investeren, gerechtvaardigd is.

Maastricht Aachen Airport

Op 23 juli 2004 heeft de Staat der Nederlanden in een Algemene Vergadering van Aandeelhouders ingestemd met de verkoop van 70% van de aandelen die NV Luchthaven Maastricht had in de Holding Businesspark Luchthaven Maastricht. In die Holding zijn de activiteiten van MAA onder gebracht. Op 29 juli 2004 is de overdracht geëffectueerd.

Achtergrond

Ook deze transactie geschiedt op basis van het in de nota RELUS vastgelegde beleid. De Staat der Nederlanden bezit 34,83% van de aandelen in NV Luchthaven Maastricht. Samen met de provincie Limburg, die 36,80% van de aandelen bezit, en de overige aandeelhouders, is begin 2002 besloten tot een gezamenlijke inrichting van een openbare veiling teneinde te komen tot privatisering van de luchthaven. Hierdoor konden private partijen direct een meerderheidsaandeel verwerven hetgeen de kansen op een succesvolle vervreemding aanmerkelijk deed stijgen. Teneinde de publieke belangen, het in stand houden van de luchthaven en het op de juiste wijze aanwenden van de ontvangen subsidies afdoende te borgen, werd tevens besloten de gronden van het luchtvaartterrein niet te vervreemden. Deze werden om-niet, maar tevens onder voorwaarden van instandhouding van de luchthaven, langdurig in erfpacht gegeven aan de luchthaven.

Om dit te bewerkstelligen heeft NV Luchthaven Maastricht een dochtermaatschappij Holding Businesspark Luchthaven Maastricht opgericht. De luchthavenactiviteiten zijn in die holding belegd en de gronden van het luchtvaartterrein zijn door NV Luchthaven Maastricht in erfpacht gegeven. In de openbare veiling heeft een groot aantal private partijen, zelfstandig of als consortium, biedingen op de aandelen in Holding Businesspark Luchthaven Maastricht gedaan. Uiteindelijk is na meerdere biedingronden een consortium, dat het beste bod heeft gedaan, geselecteerd. Daarbij is enerzijds geselecteerd op het willen voldoen aan een aantal verplichtingen tot instandhouding van de luchthaven en anderzijds op de hoogste prijs. Het winnende consortium, bestaande uit de Engelse luchthaven-exploitant Omniport en de Nederlandse bouwonderneming Dura Vermeer, betaalt € 5 mln gebaseerd op 100% van de aandelen. Daarbij zijn in het verkoopcontract enkele garanties opgenomen die de koper, wanneer aan die garanties niet wordt voldaan, het recht geven op claims.

Het betreft hier voor dergelijke transacties gebruikelijke garanties, bijvoorbeeld voor het feit dat de verkoper volledig beschikt over de aandelen en voor het feit dat verkoper geen zaken verzwegen heeft die voor de koper van belang zijn. Tot slot is aan de koper het recht toebedeeld de koop te ontbinden indien de uiteindelijke aanwijzing, die nu in procedure is, voor wat betreft de gebruiksmogelijkheden afwijkt van de in de PKB opgenomen uitgangspunten.

Naast haar aankoop van de huidige 70% heeft het consortium zich tevens verplicht per eind december 2004 de overige 30% van de aandelen onder

dezelfde condities over te nemen, indien de NV Luchthaven Maastricht dat wil. Tot eind december hebben de kleine regionale aandeelhouders van de NV Luchthaven Maastricht, zijnde LIOF, KvK en gemeenten, het recht om tot 30% van de aandelen in Holding Businesspark Luchthaven Maastricht te kopen tegen dezelfde condities als de private partij. Elk deel dat de kleine regionale aandeelhouders niet willen kopen wordt door de private partij gekocht. Per eind december 2004 zal NV Luchthaven Maastricht haar volledige belang in Holding Businesspark Luchthaven Maastricht hebben verkocht.

Met de huidige transactie is de luchthaven geprivatiseerd, maar blijft de Staat vooralsnog voor 34,83% aandeelhouder in de NV Luchthaven Maastricht. Daarmee blijft de Staat voor dat percentage eigenaar van de gronden van het luchtvaartterrein.

Het belang in de NV Luchthaven Maastricht zal vanaf 1 januari 2005, dus na afronding van de transacties van de laatste 30% die NV Luchthaven Maastricht nog in de holding heeft, worden behartigd door de Directie Financieringen van het ministerie van Financiën.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
M. H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus